

deres Litteratur, er man ikke længere forpligtet til at holde paa den tidligere Misforstaaelse, i Medfør af hvilken man havde ment at kunne indrømme Latin en saa betydelig Plads. Jeg mener da, at man kan erklære sig tilfreds med, at Latin i den nye Retning faar den Stilling, Planen anviser den; og jeg mener, at man ingenlunde har Ret til at sige, at Faget saaledes bliver ganske betydningsløst. Rigtignok vil det i den her foreslaaede Form ikke kunne yde Disciplene noget nævneværdigt Bidrag til deres humanistiske Uddannelse, for saa vidt denne beror paa *Litteraturkundskab*; det er jo da heller slet ikke Meningen med det; men Kendskab til det latinske *Sprog* endogsaa blot i det Omfang, hvori det her kan naas, vil nok kunne faa en gavnlig Virkning, hvis Betydning man ikke maa undervurdere, for Skolens Sprogundervisning i det hele, særligt paa dennes højeste Trin; og for saa vidt Kundskab til Latin er fornøden for Studenterne ved Universitetsundervisningen, hvad den rigtignok bliver i stadig ringere og ringere Maal for de fleste Studieretningers Vedkommende, medens derimod Nødvendigheden af Kundskab til de nyere Sprog er i stadig Tiltagen for alle studerende, saa vil selv den Latinundervisning, der gives inden for den nye Retning, give dennes Studenter et Grundlag at bygge videre paa, som aldeles ikke er til at foragte. Det gælder om, at Disciplene ved Brugen af en fornuftig indrettet Læsebog, som helst tillige maa indeholde det nødvendige af Formlæren (d. v. s. knap en Tredjedel af, hvad der staar i Madvigs forkortede Grammatik) og en Del af Hovedsætningerne af Syntaksen, kan faa Elementerne ind ved Undervisningen i IV Klasse; dette maa Skolerne passe nøje paa at overholde, saa meget mere som Faget ikke skal med ved IV. Klases Afgangsprøve og kontrolleres offentligt, og Undervisningsinspektøren maa holde vaagant Øje dermed. Er dette sket, vil man ved Undervisningen i V—VI Klasse meget vel kunne naa at læse det Pensum af latinsk Prosa, som Planen angiver; man vil derved naa lige saa vidt, som man nu kommer i Skolen paa den matematiske Linie, og oven i Købet vil der være vundet den Fordel, at Skolens Latinundervisning grænser lige tæt op til Universitetsundervisningen, medens nu den toaarige Afbrydelse gør Nyten af Matematikernes Latinundervisning ret problematisk.

Hvad Undervisningen i *Historie* angaar, da er jeg, naar jeg ser Programmet for det nye Bifag, *Samfundslære*, ganske vist noget bange for, at man her har slaet et større Brød op, end man kan bage, og man vilde maaske nok handle klogere i at holde sig til Planen fra 1898; i ethvert Fald maa man, før man kan gaa ind paa Planen, have en betydelig klarere Redegørelse for, i hvilket Omfang man mener at kunne meddele denne Samfundslære, og navnlig maa der udarbejdes en passende Lærebog, som man kan henvise til. Men i øvrigt kan jeg give Planen min Billigelse, og navnlig finder jeg aldeles intet at erindre imod, at man for at lette Eleverne det anstrengende Repetitionsarbejde til Afgangseksamen i dette trykkende Hukommelsesfag, indskrænker det Pensum, hvori der skal eksamineres, saaledes som det er foreslaaet i Planen. Jeg tror ikke, at der er Grund til at frygte for, at man ved den daglige Undervisning i Skolerne skal forsømme de øvrige Dele af Historien, fordi man ikke skal have dem med ved Afgangseksamen; i ethvert Fald maa det blive Undervisningsinspektionens Sag at vaage over dette dels ved at kontrolere Skolernes aarlige Undervisningsplan, dels ved Besøg i Skolerne. For Privatisternes Vedkommende har man naturligvis sin fulde Ret til at sikre sig mod Misbrug af denne Indrømmelse ved at kræve, at de skal opgive det fulde Pensum til Eksamen, ligesom man nu kræver det af dem ved IV Klases Privatistprøve. De gamle Betragtninger over det farlige i at drage Nutidslivet ind i Skoleundervisningen baade ved Historien og ved Undervisningen i de moderne Sprog (— man taler jo her næsten, som om det var Meningen at beskæftige sig med Døgnlitteraturen og Dagens Aviser i Skolen —) skal jeg saa meget mindre indlade mig paa at tilbagevise her, som jo hverken de, der har lagt den foreliggende Undervisningsplan, har til Hensigt at forsømme de ældre Tiders Historie og den ældre Litteratur, ej heller de, der taler om denne Fare, fornuftigvis kan tænke paa at skyde Nutiden ud af Skolens Undervisning. Med Hensyn til *Geografi* og *Naturhistorie* skal jeg blot sige, at det vel nok kunde være meget ønskeligt, om der kunde findes Mulighed for at skaffe disse Fag den Fortsættelse i de to øverste Klasser, som man havde tænkt sig ved Planen i 1898; men skal dette kunne ske, maa Timerne dertil vistnok tages fra de matematisk-fysiske Fag, og Fysiken synes ogsaa at være bleven noget rigeligt aflagt.